

Findes der saaledes i Fredningsbestemmelserne Stof nok til Tvivl, bliver Sagen endnu vanskeligere, naar det skal afgøres,

2) hvem Fiskeretten tilkommer.

Her maa skelnes mellem, hvad der hist og isst set hører til Fjorden, og hvad der hører til Aaen. Af de nuværende stedlige Forhold kan man derom næsten intet slutte, idet som ovenfor berørt Forholdene i Nutiden ere saaledes, at Vandet nu væsentligt har en Aas Karakter lige til Vingaarden ved Aggelhuse, medens historiske Dokumenter tale om Randers Fjord saavel nedenfor Randers Sønderbro som ovenfor samme lige til Bærum Høje — se herom Rigsdagstidende 1884—85 Tillæg B., Sp. 681 ff. — og det er uden for al Tvivl, at i hvert Fald Vandet neden for Sønderbro altid har været regnet for Fjord. Efter den i den nugældende Ret fastslaaede Regel er Afdgangen fri for enhver til Fiskeri paa Hav og Fjord, og man har fra ingen Side benægtet, at Fiskeriet stedse har været frit paa Fjorden fra Sønderbro og udefter kun med den Indskrænkning, som følger af Lakssegårdens Ret, nu fastslaaet ved Højesteretsdom af 27de November 1889, hvorefter der ikke maa uden særlig Afdkomst drives Fiskeri mellem Lakssegården og Fjordens Munding ved Udbyhøj paa en saadan Maade og ved saadanne Redstaber, at Fiskeens Opgang til Lakssegården derved hindres eller hæmmes. Da Strækningen fra Randers til Lakssegården væsentlig kun bestaar af Aaens Hovedstrøm, har Lakssegårdens Privilegium faktisk været til Hindrer for Udøvelsen af et hvilket som helst Fiskeri paa denne Strækning med Garn eller lignende Redstaber, der kan „hindre eller hæmme“ Fiskeens Opgang.

Saa vel Ministeren som Udvalget har været klar paa, at ved Statens Overtagelse og den faktiske Redlæggelse af Lakssegården maatte Fiskeriet paa Fjorden mellem Randers Sønderbro og Udbyhøj gøres frit for enhver under Lovens Kontrolbestemmelser.

Angaaende Strækningen fra Sønderbro til Bærum Høje gør en Anskuelse sig gældende saaledes, at da Vandet i gamle Dokumenter betegnes som Fjord, skal Afdgangen til Fiskeriet der ogsaa være fri. Fra anden Side gøres gældende, at Vandet faktisk er en Aa, og at Lodsejerne nu indtræde i den ubegrænsede Eneret, naar Lakssegårdens Privilegium hartsfalder.

En tredje Anskuelse er den, at Gudenaens Karakter som Vandets eneste Flod og sejlbare Vandvej er saa afvigende fra de øvrige Aaers, at Lodsejerne ikke have større Ret til Fiskeri i dette Vand end enhver anden, hvorfor Fiskeriet burde gives frit, saa langt Vandvejen gaar, det vil sige indtil Silkeborg, subsidiært ud for Trækkebanen mellem Randers og Silkeborg indtil Midtstrøms.

Endvidere findes der dem, der mene, at Spørgsmaalet om Afdgang til Fiskeri bør holdes uden for denne Lov, derved at det i Tvivlstilfælde afgøres gennem Domstolene efter de for hvert Sted forhaanden værende Forhold. Endelig har den Tanke været oppe at forbyde alt Garnfiskeri mellem Randers og Silkeborg Søerne, medens Fiskeri med Line gives frit.

Udvalget har ved Besøg i Silkeborg og paa Ny Mølle undersøgt Muligheden af paa disse Steder at anbringe Fiskepas og fundet de stedlige Forhold gode dertil. Fiskepas paa disse Steder vil kunne aabne Vej for Laks og Orred lige op til Skanderborg. Herom og om Omfanget af den Ny Mølle tilkommende Eneret til Fiskeri har Udvalget forhandlet med Ministeren, ligesom man ogsaa har drøftet forskellige Planer om Anlæg til kunstig Fiskeavl for Statens Regning og en virksom Kontrol med Haandhævelsen af de gældende Regler for Ferskvandsfiskeriet overhovedet.